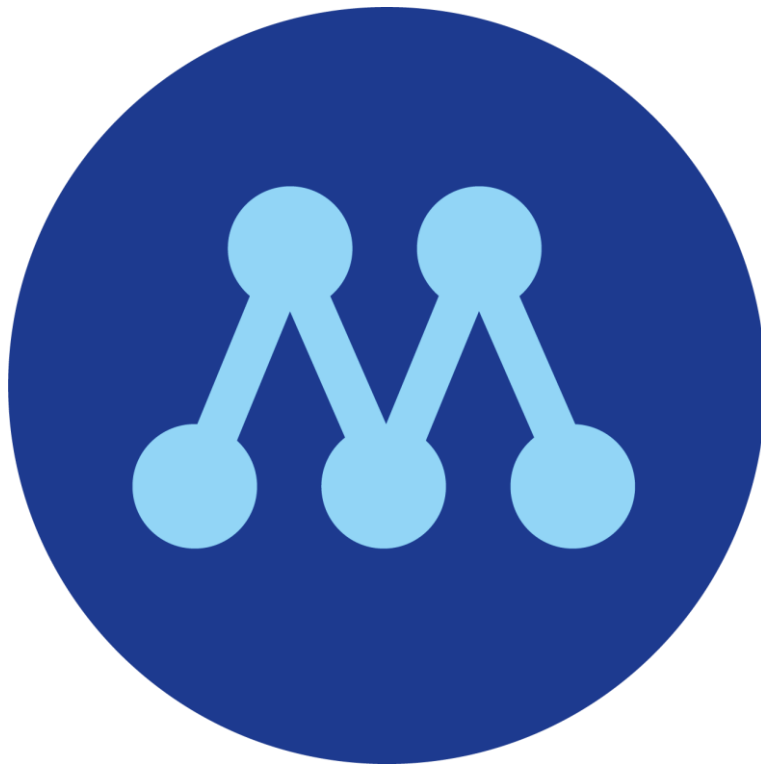

Årsmöte 2024

Moderaterna i Lindesbergs kommun

2023-03-07

Program

- 17:30 Insläpp
- 18:00 Ordförande hälsar alla välkomna och öppnar mötet
- 18:05 Sedvanliga årsmötesförhandlingar
- 19:00 Kvällens gäst: Ronnie Erhard, kommunalråd i Karlskoga.
#13 på Moderaternas valsedel till europaparlamentet
- 19:30 Middag

Innehållsförteckning

Föredragningslista

Inbjudan till årsmöte

Verksamhetsberättelse

Resultat -och balansräkning

Revisionsberättelse

Motioner

Valberedningens förslag

Nomineringsregler kommunfullmäktigeval 2026-2030

Handlingarna finns även digitalt på

<http://moderaternalindesberg.se/arsmoteshandlingar>

Årsmöte 2024

Moderata Samlingspartiet i Lindesbergs kommun

Föredragningslista

1. Årsmötets öppnande
2. Val av ordförande att leda förhandlingarna
3. Val av sekreterare för årsmötet
4. Val av justeringspersoner
5. Fastställande av föredragningslistan
6. Godkännande av årsmötets utlysning *
7. Fastställande av röstlängd *
8. Styrelsens verksamhetsberättelse
9. Revisorernas berättelse och fastställande av resultat- och balansräkning
10. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen
11. Förslag från styrelsen (propositioner)
12. Inkomna övriga förslag (motioner) *
13. Anteckning om självskrivna ledamöter i styrelsen *
14. Fastställande av antalet ledamöter i styrelsen (minst 5 inkl. ordf. och v. ordf.) *
15. Val av ordförande
16. Val av vice ordförande
17. Val av minst tre styrelseledamöter varav en moderatkvinnansansvarig
18. Val av två revisorer och ersättare för dem
19. Val av valberedning och sammankallande i denna *
20. Val av ombud med ersättare till förbundsstämma *
21. Val av kampanjansvarig och EP-valledare
22. Fastställande av nomineringsregler för kommunfullmäktigeval 2026-2030
23. Övriga ärenden
24. Årsmötet avslutas

Inbjudan årsmöte 2024!

Moderata Samlingspartiet i Lindesbergs kommun bjuder in dig till 2024 års upplaga av årsmötet som traditionsenligt hålls på **Lindesbergs stadshotell**.

Årsmötet skall bland annat välja ny styrelse, fastställa nomineringsregler för valsedel 2026, behandla motioner (förslag från medlemmar) och propositioner (förslag från styrelsen).

Sista datum för att inlämna motioner till årsmötet 2024-02-22 via e-post till

conny.arlerud@lindesberg.se

Handlingar till årsmötet kommer du finna uppladdat på

<https://moderaternalindesberg.se/arsmoteshandlingar> en vecka innan årsmötet.

Kvällen inleds med sedvanliga årsmötesförhandlingar, därefter middag.

Gäst på årsmötet är Ronnie Erhard från Karlskoga. Ronnie står som #13 på Moderaternas valsedel till Europaparlamentet och kommer tala om sin kandidatur, frågor han kommer driva i valrörelsen och om vikten av att Sverige stärker sin ställning i EU.

Anmälan till årsmötet sker genom att betala in 100 kr till bankgiro 5327-6002 och ange ditt namn på inbetalningen.

Önskar du delta på årsmötet men inte vill ha middag så anmäler du dig i ett mail till

conny.arlerud@lindesberg.se eller telefon 072-544 79 04

Var: Lindesbergs stadshotell, Kungsgatan 24, Lindesberg

Datum: Torsdag den 7 mars

Tid: Klockan 18:00

Pris: 100 kr (subventionerat pris, Moderaterna betalar resten av kostnaden)

Betalas in till BG 5327-6002 senast måndag 4/3.

Meny: Förrätt: *Bruschetta med tomat och Serranoskinka*

Varmrätt: *Smörstekt torskrygg med bacon, gräslök och potatispuré*

Dessert: *Chokladkladdkaka med lättvispad grädde och bär*

Varma hälsningar Moderaterna i Lindesbergs kommun!

Verksamhetsberättelse

Styrelsen för Moderata Samlingspartiet i Lindesberg får härmed avge följande verksamhetsberättelse för år 2023.

Styrelsens sammansättning

ordförande	Conny Ärlerud
v. ordförande	Lillemor Bodman
kassör	Carina Holm
ledamöter	Göran Gustafsson
	Tomas Klockars
	Jennica Israelsson
adjungerande	Monika Klockars
	Tobias Klockars

Övriga funktionärer

revisorer	Bo Ringström
	Bengt-Göran Karlsson
revisor sup.	Per Nordin
revisor sup.	Bertil Jansson

Val/kampanjledare/biträdande	Styrelsen
Val/kampanjkommitté	Styrelsen
Kontaktpersoner till massmedia	Ordförande
Kontaktperson Moderatkvinnorna	Lillemor Bodman
Medlemsansvarig	Jennica Israelsson
Valberedning	Monika Klockars, Bertil Jansson och MUF

Styrelsearbete och medlemsmöten

Föreningen har haft 12 styrelsemöten, 3 medlemsmöten 1 arbetsinternat och 1 julavslutning för medlemmar. Ett styrelsemöte har genomförts digitalt, annars har alla möten genomförts fysiskt. Vi har skickat ut 2 medlemsbrev till medlemmar under våren och sena hösten. Styrelsen har representerats på såväl regionala möten, som på förbundsträffar och även nationella träffar under året.

Rådskonferenser och länets rådsträffar har representanter i form av våra kommunalråd Tomas Klockars och Lillemor Bodman närvarat och länets ordförandeträffar samt förbundsråd har Conny Ärlerud närvarat.

Medlemmar i föreningen

Medlemsantalet i Moderaterna i Lindesbergs kommun minskade under 2023 med totalt 17 medlemmar. Ett tiotal av dessa är personer vi har varit i kontakt med har inte lämnat någon särskild anledning till varför medlemskapet avslutats utan har haft som avsikt att betala in medlemsavgiften. Här behöver vi som förening bli bättre på att följa upp och åter kontakta de som är på väg att falla ur medlemssystemet.

Vi hade ett stort tapp av MUF-medlemmar som valde att bli medlemmar under senaste valrörelsen men som senare inte betalade in medlemsavgiften igen. Här fick vi hjälp av MUF i Örebro län som under en och samma kampanj på Lindeskolan rekryterade 22 st nya medlemmar varav 14 st tillföll vår förening Lindesberg. Det kompenserade tyvärr inte hela bortfallet men hjälpte oss en bra bit på vägen vilket vi är väldigt tacksamma för!

Under årets början har vi i styrelsen kontaktat medlemmar i syfte att ta tempen i föreningen, engagera och sprida våra budskap och segrar.

De senaste åren har antalet medlemmar pendlat mellan 44 och 92.

2013	60 st.
2014	56 st.
2015	61 st.
2016	44 st.
2017	48 st.
2018	62 st.
2019	88 st.
2020	63 st.
2021	68 st.
2022	92 st.
2023	75 st. varav 26 st är MUF-medlemmar och 49 st är partister.

Sociala medier

Vi har under året arbetat flitigt med sociala medier där ett stort fokus legat på att marknadsföra våra politiska beslut, kampanjer och aktivitet på kommunfullmäktige. Vi har tillsammans med Moderaterna i Region Örebro län marknadsfört händelser och Moderaternas initiativ kring hälso -och sjukvården med ett extra fokus på färdplanerna kring akutmottagningen på Lindesbergs lasarett för att tydliggöra vår ståndpunkt i frågan gentemot allmänheten.

Media och debatt

Som ny tillträd majoritet hamnar vi mer än förr i rampljuset. Vi blir föremål för både ris -och ros och en viktig del i det arbetet är att vi finns där för varandra och stöttar varandra vid både med -och motgång. Här följer exempel på de gånger vi figurerat i media.

Lillemor	<i>Se över storleken på barngrupper i förskolan</i>
Tomas	<i>Omtag gällande återvinningscentral</i>
Monika	<i>Språkrkrav stärker kvalitén i äldreomsorgen</i>
Monika	<i>Löneskillnader ökar mellan män och kvinnor</i>

Conny	<i>Onödig återremiss av kommunens biblioteksplan</i>
Monika	<i>Sommarkollo för seniorer för fjärde året i rad</i>
Pär-Ove	<i>Ny ordförande vald för FALAB/LIBO</i>
Tomas	<i>Majoriteten skjuter upp planerna för ombyggnation på Kristinavägen</i>
Tomas	<i>Majoriteten presenterar 2024 års budget med verksamhetsplan</i>
Lillemor	<i>Första spadtagen för nya förskolan Björken (som ska bli Paletten)</i>
Conny	<i>S-styret i regionen fortsätter att montera ned Lindesbergs lasarett</i>
Tomas	<i>Tankar om budgetdebatten i kommunfullmäktige</i>
Conny	<i>Kulturen och kulturarvet är vår gemensamma lägereld (artikel med kulturministern)</i>
Göran	<i>Nu kompenseras "57:orna" för skattemissen</i>
Tomas	<i>Hundratals ungdomar hedrade Benjamins minne</i>
Tomas	<i>Lindesberg får besök av finansministern</i>
Tomas	<i>Brev från politiska partierna i kommunfullmäktige till hälso -och sjukvårdsnämnden</i>
Tomas	<i>Tuffa beslut väntar (kommunens underskott)</i>
Tomas	<i>Vad får man gjort i Lindesbergs kommun på 365 dagar</i>

Aktiviteter och händelser under året

- Konstituerande styrelsemöte för nya styrelsen efter årsmötet i mars.
- Lillemor, Bertil, Conny, Tomas och Monika närvarade på Sverigemötet 2023 i Karlstad. Vi fick i olika seminarier ta del av Moderaternas politiska arbete i olika forum och fick även ta del av Moderaternas eftervalsanalys vilket pekade på att man gått starkt framåt i mindre kommuner men tappat stöd i storstäderna och bland kvinnor i storstäder.
- Internat i Ånnaboda för styrelsen och fullmäktigegruppen där vi arbetade fram en handlingsplan för första delen av mandatperioden.
- Kampanj på stan i det fina vårvädret i april.
- Vi hade 6 st närvarande representanter på länets förbundsstämma i maj där vi valde ny förbundsstyrelse och debatterade motioner från länets alla föreningar.
- Under senare delen av maj deltog Moderaterna på Lindedagen där vi stod med tält på strandpromenaden. Vi lät förbipasserande svara på en enkät där den som svarade fick vara med i en utlottning av presentkort av lunch för två på Café Oscar. Vi delade även ut politisk information och giveaways. Vi fick även hjälp av MUF i Örebro län.
- I juni gjorde vi ett utspel med Moderaterna i Region Örebro län gällande den nedstängda slutenvårdsavdelningen på psykiatri på Lindesbergs lasarett. Vi producerade ett material som vi delade ut till förbipasserande vid Systembolaget i Lindesberg och responen var god.
- Under styrelsemötet i juni beslutade styrelsen att säga upp avtalet för partilokalen på Kungsgatan. Anledningen var att vi inte fick till det engagemang kring lokalen vi önskat och att kostnaderna blev för stora.
- I augusti var arbetet igång efter ett välförtjänt sommaruppehåll. Vi startade starkt med en uppskattad frukostkampanj på tågstationen i Lindesberg.
- På styrelsemötet i september fick vi besök av MUF i Örebro län där vi blev informerade om deras arbete och deras resa från att ha tappat många nyckelpersoner till att bygga sig starka igen. Vi pratade även om våra förväntningar på framtida samarbete och lyfte vikten av närvaro på Lindeskolan.

- Conny, Monika, Tomas och Lillemor träffade LIONS i Lindesberg för att prata om Lindemarken.
- Conny, Monika och Tomas närvarade på en EPA-träff anordnat av SHRAs ungdomssektion. Vi bjöd på doftgranar och lyssnade in ungdomarnas åsikter.
- Tobias, Lillemor och Bertil deltog på Svealandskonferensen i Eskilstuna där de fick mingla med moderater från förbunden i Svealand och fick även värdefull information på diverse seminarier.
- Medlemmar bjöds in till medlemsträff och verksamhetsbesök i LIBOs lokaler på Kristinavägen vilket var mycket uppskattat.
- I oktober hände mycket! Tomas närvarade på fotbollscupen på fritidsbyn i Lindesberg som var tillägnad Benjamins minne och arrangerades av LindeNytt och IFK Lindesberg vilket också uppmärksammades i media.
- Dagen efter gjorde den politiska majoriteten på initiativ av Moderaterna ett utspel där man fördömde terroristgruppen Hamas angrepp på Israel.
- Samma vecka bjöd vi in våra regionråd Sebastian Cehlin och Anna Nordqvist för att möta den aktionsgrupp som kämpar mot en nedmontering av Lindesbergs lasarett. Träffen skedde på kommunhuset och närvarade från föreningen gjorde Conny, Lillemor, Monika och Tomas.
- I samband med oktobers intåg påbörjades också den nationella höstkampanjen som lade stor vikt vid regeringens politiska leverans sen tillträdet. Vi delade ut information från riksorganisationen och även chipspåsar till fredagsmyset.
- Tomas och Conny åkte i november för att träffa den lokala Rotaryklubben i Fellingsbro där Tomas fick berätta lite om sig själv och prata om Moderaterna och majoritetens politik.
- Under en kampanj delade vi ut de sista av chipspåsarna och bjöd även de som ville prata lite extra med oss på en doftgran med slogan "Utan bilen stannar Örebro län".
- I december anordnade och höll Tomas i en utbildning för medlemmar i intranätet.
- Vi hade en julavslutning där vi bjöd in medlemmar att avnjuta lite glögg, julgodis och en härlig julmacka från Frosths konditori.
- Innan jul begav sig Lillemor och Tomas ut för att uppmärksamma blåljuspersonal med en chokladask och tacka för deras goda insatser under året.
- I mellandagarna gick vi till sist ur och vinkade adjö till lokalen på Kungsgatan.
- Den 11 januari åkte Tomas, Bertil, Monika och Lillemor på en guidad resa till riksdagen som var anordnad av Moderaterna i Örebro län.

Framtiden

I år kommer ett stort fokus ligga på valrörelse då valet till europaparlamentet kommer att genomföras 9 juni. Vi kommer i samarbete med förbundet att arbeta aktivt med att marknadsföra Örebro läns kandidat Ronnie Erhard från Karlskoga som är på plats #13 på Moderaternas valsedel.

Vi kommer trots valrörelse behöva arbeta med att vara återhållsamma då 2023 var ett kostsamt år med anledning av lokalens kostnader och att vi längs vägen beslutade oss för att ändå inte sluta investera i våra företrädare i form av utbildning och konferens.

En utmaning blir att involvera flera i arbetet med dels medlemsutveckling för att stärka relationen med medlemmar och växa på sikt men även planering av kampanjer då tillståndprocessen hos polismyndigheten kräver mer framförhållning av oss men även för att skapa variation.

Vi kommer snart att smygstarta arbetet med att ta fram en plan för framtidens politik i Lindesbergs kommun som senare kommer mynna ut i valprogrammet.

Verksamhetsåret i majoritetsstyret

2023 - ny som KSO och antar uppgiften med entusiasm. "Nu ska det råda moderat politik och alla vallöften ska infrias!"

Visionerna är stora. Bad på loppholmarna, gästbryggor, kommunen ska städas upp, satsningar ska ske på landsbygd, vård och skola. Mark för etableringar ska detaljplaneras, otrygga platser ska få såväl en bra belysning som kameraövervakning. Vi ska göra en attraktiv kommun ännu mer attraktiv. Men första mötet med ekonomerna och kommundirektören blir ett bryskt uppvaknande. Vi tar över en kommun som under många år levt över sin budget. Kommunen har blomstrat på grund av stora stadsbidrag och en kraftigt ökande låneskuld, en låneskuld som uppgår till över 2,1 miljarder kronor. Den forna majoriteten har startat upp orimliga projekt i allt från framtidens stadsdel, gigantiskt SÄBO, guldkantad återvinningscentral på bästa utvecklingsmarken till detaljplanering av förorenad mark – allt detta utan budget! Dom har tagit dolda kostnader med handslag i korridorer.

Stopp stopp stopp! Alla nyinvesteringar får skjutas på framtiden, påbörjade projekt stoppas, pausas eller avbryts. Första året har gått åt till att bringa ordning i böckerna, ställa krav och kräva rutiner. Nåja lite bra har vi gjort, och nu ett år senare känns det som vi kan börja jobba med våra frågor och inte bara städa upp efter andra. Det såg så pass mörkt ut ett tag att till och med en vänsterpartist önskade mig lycka till. Läget var kritiskt och då ska jag säga att det för kommuninvånarna var tur att det sitter moderater vid rodret. Vi tar ansvar, vi finner lösningar och vi är inte rädda för att ta de beslut som krävs. Sitter i denna stund med stora effektiviseringsförslag som vi har krävt att förvaltningarna ska ta fram. Detta är nödvändiga åtgärder för att få en god och långsiktig ekonomi för Lindesberg kommun. Nästa steg är att få med samarbetspartierna i det tuffa beslut som behöver tas, det kommer kräva mycket överläggningar och kompromisser men även där har jag goda förhoppningar.

Jag ser med gott mod fram emot att under 2024 att kunna budgetera för ett nytt särskilt boende 2026-27, köra igång arbetet med ett bad på loppholmarna och gästbryggor utefter strandpromenaden, börja detaljplanera tomter både för både boenden och etableringar. Möjliggöra för nybyggnation i Frövi och Lindesberg. Kameraövervakning med start resecentrum Lindesberg, och mycket mera.

Så med de orden vill jag sammanfatta 2023 och planera 2024.

Tomas Klockars, kommunstyrelsens ordförande i Lindesbergs kommun

Slutord

Vi vill rikta ett stort tack till ordförande, vice ordförande, kassör, styrelseledamöter, adjungerande styrelseledamöter, fullmäktigeledamöter, ledamöter i styrelser, nämnder och bolag, revisorer, och alla medlemmar som lagt ner ovärderlig tid och deltagit i årets aktiviteter, kampanjer och politikutveckling. Vi alla tillsammans är dem som bygger föreningen och partiet starkt och utan var och ens insats hade vi inte kunnat vara på den plats vi är idag. Så återigen - tack!

Styrelsen för verksamhetsåret 2023-2024

Conny Ärlerud
ordförande

Lillemor Bodman
v. ordförande

Carina Holm
kassör

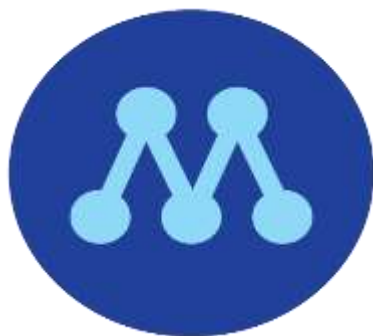
Tomas Klockars
utbildningsansvarig

Jennica Israelsson
medlemsansvarig

Göran Gustafsson
moderata seniorer

Monika Klockars
adjungerande

Tobias Klockars
adjungerande

Resultat och balansräkning Moderaterna Lindesberg 2023

Ingående Balans 2023-01-01

Kassa	200,00 kr	
Bank	219 097,35 kr	
Summa Eget kapital		<u>219 297,35 kr</u>

Intäkter

Partistöd	162 750,00 kr	
Medlemsavgifter	2 850,00 kr	
Summa Intäkter		<u>165 600,00 kr</u>

Kostnader

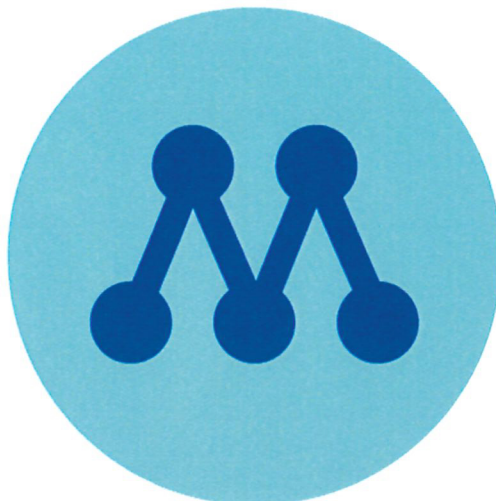
Valmaterial och annonser	17 051,30 kr	
Möten	4 378,70 kr	
Avgifter	7 643,25 kr	
Husvagn	3 347,00 kr	
Moderaterna serviceavgift	29 946,00 kr	
Årsmöte + konferenser	69 119,00 kr	
Resor	0,00 kr	
Gåvor	4 565,04 kr	
Lokal	60 826,71 kr	
Summa Kostnader		<u>196 877,00 kr</u>

Årets resultat

-31 277,00 kr   -31 277,00 kr

Utgående balans 2023-12-31

Kassa	200,00 kr	
Bank	187 820,35 kr	
Summa Eget kapital		<u>188 020,35 kr</u>

Revisionsberättelse

Undertecknade, som av föreningens årsmöte utsetts till att granska Moderata Samlingspartiets förening i Lindesbergs räkenskaper för perioden 2023-01-01 t.o.m. 2023-12-31, får efter fullgjort uppdrag avge följande revisionsberättelse.

Vi har granskat kassaboken med tillhörande konto, tagit del av balans och resultaträkning. Räkenskaperna är förda med ordning och reda. Inkomster och utgifter är styrkta med verifikat.

Då det under revisionen inte framkommit anledning till anmärkning, tillstyrker vi att styrelsen och kassaförvaltare beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Lindesberg.....230227.....

.....
Bo Ringström

.....
Bengt-Göran Karlsson

Motion att moderaterna verkar för att det byggs lägenheter i ökad privat regi

I de fall det kommunala bolaget Lindebostäder (Libo) bedömer att det saknas ekonomiska förutsättningar att bygga bostäder, ska moderaterna verka för att marken säljs till bedömt marknadspris till privata byggherrar som vill bygga bostäder. Byggandet bör avse alla typer av bostäder som efterfrågas som hyresrätter, bostadsrätter, äganderätter av lägenheter samt villabyggelse.

Undertecknad föreslår att årsmötet för moderaterna beslutar att anta motionärens förslag och ställer sig bakom förslaget.

Göran Gustafsson

Motion om att ombilda kommunala hyresrätter till bostadsrätter som ägs av Lindesbergs kommunala bolag (Libo)

Libo har drygt 1000 lägenheter i Lindesbergs kommun. Allmännyttan brukar återkommande begära hyreshöjningar som står långt ifrån hyresgästföreningens motbud. Slutresultat brukar återkommande bli långt ifrån allmännyttans utgångsbud. Problemställning blir därmed att bostadsbeståndet får ett eftersatt underhåll som långsiktigt får konsekvenser med dyrare underhåll framgent. Många människor vill gärna äga sin bostad och kan se den som investering vilket gör att man lägger stor vikt vid att vårda sin bostad. Generellt anses ägande av en bostad utsättas för mindre slitage än hyresrätt. De är också mindre omsättning av människor i en bostadsrätt än hyresrätt.

Bostadsrättsinnehavare som själva ansvarar för sitt boende inverkar positivt på boendet i stort, då det finns en tendens att även måna om miljön kring sitt boende. Det finns stora fördelar att ombilda hyresrätt till bostadsrätt för såväl den enskilde som kommunen, som då kan få ner sin skuldsättning.

Vid en ombildning av hyresrätt till bostadsrätt bildar de boende en bostadsrättsförening som köper själva huset av fastighetsägaren och varje hyresgäst får möjlighet att köpa rätten till sin lägenhet.

Man väljer själv om man vill köpa sin lägenhet eller fortsätta hyra. Man måste inte köpa lägenheten om det blir en ombildning. Man kan bo kvar med hyresrätt på samma villkor och med samma rättigheter som tidigare. Enda skillnad är att bostadsrättsföreningen blir den nya hyresvärderna. Om man inte köper sin lägenhet utan bor kvar med hyresrätt så har man samma rättigheter som tidigare. Bostadsrättsföreningen blir den nya hyresvärderna. De har samma skyldigheter som andra hyresvärdar.

Det innebär att:

- den enskilde har kvar sitt besittningsskydd
- bostadsrättsföreningen kan inte sälja lägenheten till någon annan
- bostadsrättsföreningen kan inte tvinga hyresgästen att köpa lägenheten
- får hyra ut lägenheten i andra hand
- bostadsrättsföreningen är skyldig att underhålla lägenheten
- hyran ska vara på samma nivå som för andra likvärdiga lägenheter

Sammanfattningsvis

Undertecknad föreslår att moderaternas årsmöte beslutar att ställa sig bakom motionär och uppdra till moderaterna att de ska verka för att det kommunala bolaget säljer av en del av bostadsbeståndet till hyresgäster som önskar bilda bostadsrättsförening.

Göran Gustafsson

Motion angående kommuners planering av vindkraftsetablering
Tomas klockars Lindesbergs kommun

Frågan om etableringar av vindkraft i kommunerna är större än det kommunala självstyret och leder till infekterade debatter och splittring.

Debatterna speglas i hög grad av okunskap och desinformation, och det är svårt som kommunalpolitiker att bilda sig en saklig och korrekt uppfattning i frågan.

Även elnätet ifrågasätts, vad händer om det blir för mycket oplanerbar kraft på vissa geografiska platser, kommer vi destabilisera elnätet.

Kommunerna blir kontakta av många aktörer som vill etablera vindkraftsparker i kommunerna, vilka är seriösa, vilka kan vi lita på.

Det har kommit information om att vindkraftsetablerarna ska bli ålagda att bidra till kommunen eller fastighetsägare som ligger nära etableringar, ska man avvakta tills detta blivit utrett.

Frågorna är många.

Jag vill att regeringen kommer med tydlig information, riktlinjer och rekommendationer till kommunerna, som tar hänsyn till hela Sveriges energiproduktion på kort och lång sikt.

Mitt förslag är:

- att** Regeringen sammanställer ett tydligt informationspaket rörande vindkraft och sänder ut till kommunerna
- att** Regeringen fastställer spelregler för etableringar för vindkraft på lång sikt
- att** Regeringen sammanställer en lista som uppdateras kontinuerligt på godkända aktörer för vindkraftsetablering.
- att** Regeringen pekar ut områden i Sverige där vindkraft rekommenderas och hur mycket effekt som rekommenderas områdesvis.

Valberedningens förslag

Ordförande	Conny Ärlerud
Vice ordförande	Tobias Klockars, kassör
Ledamöter	Marianne Sandberg Carina Holm Felix Muradjan Jan Hansson
MUF	Jennica Israelsson Erik Hallberg
MK ansvarig	Monika Klockars
Moderata seniorer	Göran Gustafsson
Gruppledare KF	Tomas Klockars
EP-valledare	Monika Klockars Tobias Klockars

Ombud förbundsstämma:

1. Conny Ärlerud
2. Jennica Israelsson, MUF
3. Monika Klockars, Moderatkvinnorna
4. Lillemor Bodman

Ersättare förbundsstämma:

1. Tomas Klockars
2. Göran Gustafsson
3. Erik Hallberg
4. Carina Holm

Revisorer:

Bengt Göran Karlsson
Bo Ringström

Revisorsersättare:

Per Nordin
Bertil Jansson

Nomineringsregler inför mandatperioden 2026-2030

Dessa nomineringsregler är antagna på arbetsstämman den 21-24 oktober 2021.

Grundläggande principer för rekrytering och nominering

En av de viktigaste uppgifterna för partiet är att aktivt rekrytera och nominera kandidater till de allmänna valen. Rekryterings- och nomineringsarbetet måste ske med största omsorg och kontinuerligt.

Ansvariga för rekryteringen ska alltid finnas. Utveckling av kandidater är en viktig del av rekryteringsprocessen. Alla partiets nivåer har ett ansvar för att detta sker. Riksorganisationen har ett särskilt ansvar för att riksdagskandidater ges politisk information, politiska underlag etcetera som stöd i opinionsbildningsarbetet.

I arbetet med att utveckla våra företrädare och kandidater har nomineringskommittén ett stort ansvar. Nomineringskommittén ska aktivt följa riksdagsledamöternas arbete och genomföra intervjuer med dem löpande under mandatperioden samt på våren året före val.

Målet med intervjun/utvärderingen är att ge ledamoten möjlighet att beskriva sina insatser, samt att utvärdera ledamoten med fokus på insats, motivation, ledarskap och genomslag.

Valsedlarna anger vilka personer som ska företräda väljarna och partiet i olika beslutande församlingar. Valsedlarna är också en viktig del av partiets ansikte utåt. Dessutom ska valsedlarna och dess kandidater engagera till ett aktivt valarbete.

Olika hänsyn måste balanseras i rekryterings- och nomineringsarbetet. Främst bland kvalifikationer ska sättas den politiska förmågan och förutsättningarna att vara en bra företrädare för partiet och väljarna, och att kandidaterna bör avspegla väljarkåren i förhållande till kön, etnisk bakgrund, ålder, regional förankring mm. Hänsyn kan också behöva tas till andra rekommendationer/mål som utfärdas av exempelvis partistyrelsen.

Partiets nominerande organ har det avgörande ansvaret för att uppdragen sprids. Kommittéerna behöver därför ha en allsidig sammansättning, med beaktande av exempelvis kön, ålder, geografi och aktiva sidoorganisationer.

Det rådgivande provvalet bland medlemmarna, om det genomförts, är ett av flera underlag för valsedelskompositionen. Andra kompletterande underlag är kandidaternas meritförteckningar, eventuella muntliga presentationer/utfrågningar samt nomineringskommitténs förslag till valsedel/lar.

Slutligt beslut om valsedel fattas alltid av en nomineringsstämma. Om särskilda skäl finns kan ytterligare en nomineringsstämma genomföras efter prövning hos närmast högre nivå.

I valkretsindelade kommuner kan valkretsvisa valsedlar övervägas. Om det finns fler än en valsedel i en valkrets (kommun eller motsvarande) vilka omfattar samma geografiska område ska dessa behandlas lika av valmedarbetarna. Samtliga valsedlar ska finnas tillgängliga i

samtliga vallokaler inom området. I försändelser till hushållen inom området ska samtliga valsedlar bifogas.

Inför kandidatur ska varje nominerad person vara införstådd med att innehav av förtroendeuppdrag innebär ett ansvar. Det är viktigt att vara ett föredöme och visa god moral.

Vid beslut om placering på valsedel måste varje kandidat vara införstådd med att detta innebär att vederbörande ställt sig till partiets förfogande för uppdrag.

Kandidat ska ha genomgått, eller vara beredd att genomgå av partiet anordnad utbildning och medverka i valarbete och opinionsarbete.

Samtliga kandidater ska avlämna en kandidatförsäkran – ”Försäkran för kandidat och förtroendevald”. Av kandidatförsäkran ska framgå hur kandidaten ska förhålla sig till val-, parti- och politiskt arbete.

I händelse av omval eller extraval ska samma valsedel/lor som vid senaste ordinarie val med nödvändiga justeringar användas. Kandidaternas valbarhet kontrolleras och vid förfall för kandidat tillämpas successionsordning. Skulle antalet kandidater bli för litet hämtas ytterligare kandidater från föregående nominering.

Om behov föreligger att ta fram en ny valsedel/lor ska förbund/krets/förening fatta beslut om detta och då gäller att nomineringsstämma ska hållas och i övrigt ska i möjligaste mån nomineringsreglerna tillämpas.

1. Fastställande av nomineringsregler och genomförandeanternativ

Partistämman ett år före allmänna val (arbetsstämma) fastställer gemensamma nomineringsregler för nästkommande mandatperiod. Reglerna utgör bilaga till partiets normalstadgar och gäller för samtliga val reglerna omfattar.⁴

Tillämpningsregler för genomförande av nominering till riksdag, region och kommun och arbetsordning för nomineringskommitté, som biläggs reglerna, utfärdas av riksorganisationen.

Förbundsstämma tre år före allmänna val fastställer rekryterings- och nomineringsregler för nästkommande riksdagsval, regionval samt normalregler för kommunfullmäktigeval i förbundet. I dessa regleras tider och de preciseringar som följer av valkretsarnas storlek, partiets organisation, alternativa lösningar, t ex om provval ska genomföras eller inte, med mera.

I nomineringsarbetet kan två olika alternativ tillämpas, A eller B. I samband med fastställande av regler så beslutas också vilket alternativ som ska gälla.

A innebär att nomineringsstämman inte föreläggs förslag till rangordnade kandidater i toppen.

B innebär ett komplett rangordnat listförslag från nomineringskommittén.

⁴ Det finns två alternativa processer enligt nomineringsreglerna, alternativ A och B, som fastställs när reglerna antas. Andra åligganden gäller region respektive kommun. I fall där endast vissa nivåer omfattas anges detta inom parentes

1.1 Principer

- a) Valsedelns ska alltid fastställas av en nomineringsstämma.
- b) Alla medlemmar ska ges möjlighet att delta i nomineringsprocessen.
- c) Rådgivande provval kan genomföras.

1.1.1 Kommunfullmäktigeval:

Krets-/föreningsårsmöte två år före allmänna val fastställer nomineringsregler för nästkommande kommunfullmäktigeval. I dessa regleras tider och de preciseringar som följer av kommunens och valkretsarnas storlek, partiets organisation, alternativa lösningar, t ex om provval ska genomföras eller inte, med mera. Principiella avvikelser från normalreglerna ska fastställas av förbundsstyrelsen.

Med förening avses i nomineringsreglerna partiförening som omfattar hel kommun.

1.2 Tidplan för nomineringsprocessen

Den normala tidsplanen för nomineringsprocessen är följande:

Valår -5: Arbetsstämma fastställer normalregler för nästkommande mandatperiod.

Valår -4 Allmänna val äger rum

Valår -3 Förbundsstämma fastställer nomineringsregler för riksdag och region med preciseringar och väljer, eller uppdrar åt förbundsstyrelse att välja, nomineringskommitté för riksdagsval som arbetar fram till förbundsstämman valår -1. Nomineringskommittén inleder med att samla in kandidatförslag.

Förbundsstämma fastställer normalnomineringsregler för kommunfullmäktigeval med gemensamma preciseringar inom förbundet.

Valår -2 Riksdag: Kandidatutveckling och fortsatt rekrytering

Valår -1 Förbundsstämma väljer ny nomineringskommitté för riksdagsval, om detta ej görs fullföljer nomineringskommittén som är vald valår -3 uppdraget fram till nomineringsstämman.

Förbundsstämma eller förbundsstyrelse utser nomineringskommitté för de regionvalkretsar som innefattar fler än en kommun. Förenings- eller kretsårsmöte i regionvalkretsar som omfattar endast en kommun kan utse nomineringskommitté för sina valkretsar. Beslut om provval fattas.

Krets-/föreningsårsmöte väljer nomineringskommitté för kommunfullmäktigeval samt fastställer nomineringsregler med preciseringar. Beslut om provval fattas.

Förbundsstyrelsen fastställer senast 30 juni sista dag för nomineringsstämma

Partistämman fastställer normalregler för nästkommande mandatperiod.

Förekommer provval till riksdagen genomförs det senast i oktober.

Nomineringsstämma för riksdagsval genomförs senast i december.

Valår Förekommer provval till kommun och region genomförs det senast 15 januari.

Nomineringsstämma för region och kommun genomförs senast 1 mars.

2. Rekrytering- och nominering

2.1 Nomineringskommitté

Förbundsstämma tre år före allmänna val utser eller uppdrar åt förbundsstyrelse att utse nomineringskommitté för riksdagsval. Kommittén ska bestå av minst fem ledamöter.

Ledamöterna får ej kandidera till kommande riksdagsval. (RIKSDAG)

Förbundsstyrelse utser senast 1 år före allmänna val nomineringskommitté för regionval. I nomineringskommitté som omfattar hela regionområdet ska samtliga regionvalkretsar vara representerade. Om det utses en kommitté per valkrets bör samtliga kommuner vara representerade. Kommittén ska bestå av minst fem ledamöter. Ledamöterna får ej kandidera till kommande regionval. (REGION)

Krets-/föreningsårsmöte ett år före allmänna val utser eller uppdrar åt krets-/föreningsstyrelse att utse nomineringskommitté för kommunfullmäktigevalen. Kommittén ska bestå av minst tre ledamöter. Ledamöterna bör ej kandidera till kommande kommunfullmäktigeval. Har nomineringskommitté ej utsetts svarar styrelsen för nomineringskommittén åligganden. (KOMMUN)

Kommittéerna ska ha en allsidig sammansättning med beaktande av exempelvis kön, ålder, geografi och aktiva sidoorganisationer, vidare ska kommittén ha god personkännedom samt kunskaper om vilka krav som ställs på partiets företrädare. Förbundsstyrelsen kan, om behov föreligger, förrätta fyllnadsval till nomineringskommittén för riksdag och region.

2.2 Nomineringskommitténs åligganden

Det åligger respektive nomineringskommitté;

- att bedriva ett aktivt internt och externt rekryteringsarbete,
- att värdera och utvärdera nominerade kandidater och att utvärdera nuvarande ledamöters insatser,
- att påbörja rekryteringsprocessen snarast,
- att ge möjlighet för samtliga medlemmar att inkomma med kandidatförslag och intresseanmälningar för kandidatur till respektive val,
- att från samtliga partiföreningar, aktiva sidoorganisationer och nätverk infordra kandidatförslag till respektive val,
- att förteckna inkomna kandidatförslag, kontrollera valbarhet och medlemskap samt för kännedom informera förbundsstyrelsen och den lokala partiorganisationen om vilka kandidatförslag som inkommit, (RIKSDAG)

- att förteckna inkomna kandidatförslag, kontrollera valbarhet och medlemskap samt för kännedom informera krets-/förenings-styrelsen om vilka kandidatförslag som inkommit, (REGION och KOMMUN)
- att på eget initiativ lägga till kandidater,
- att skilja kandidat från kandidatur om det framkommer uppgifter enligt kandidatförsäkran som gör en kandidat olämplig i förhållande till uppgiften som företrädare för partiet,
- att aktivt följa riksdagsledamöternas arbete och genomföra intervjuer med dem löpande under mandatperioden samt på våren året före val, (RIKSDAG)
- att på eget initiativ intervju och samtala med kandidater,
- att ansvara för att kandidater erbjuds utbildning och information, uppmanas delta i konferenser, kampanjarbete och annan opinionsbildning,

2.3 Kandidaterna

Kandidat ska vara medlem. Kandidat som inte inlämnar fullständig kandidatförsäkran får inte delta i provval eller stå på valsedel. Kandidat ska delta i utbildning och annan kompetensutveckling och medverka i kampanj- och opinionsbildningsarbete.

Kandidat ska på förfrågan av nomineringskommitté ta ställning till om man avser att ta en riksdagsplats i besittning om detta val så utfaller. Endast kandidater som avser ta en riksdagsplats i besittning deltar i det rådgivande provvalet och/eller omröstning enligt alternativ A på nomineringsstämma. (RIKSDAG)

3. Provval (om beslut att genomföra provval fattats)

3.1 Tider

Rådgivande provval till riksdagen genomförs bland medlemmar och ska vara avslutat senast under oktober månad året före ordinarie riksdagsval. (RIKSDAG)

Rådgivande provval till region genomförs bland medlemmar och ska vara avslutat senast 15 januari valår. (REGION)

Rådgivande provval till kommunfullmäktige genomförs bland medlemmar och ska vara avslutat senast 15 januari valår. (KOMMUN)

Förbundsstyrelse beslutar om tider för provvalets genomförande gällande riksdag och region. Partiförening/krets beslutar om tider för kommunala provval.

3.2 Röstlängd

Före provvalets utsändande upprättas röstlängd av förbundet, upptagande medlemmar som erlagt fastställd medlemsavgift för innevarande år eller ny medlem som senast sex veckor före provvalet inleds erlagt medlemsavgift och i samband därmed införts i medlemsregistret, samt är folkbokförd i den riksdagsvalkrets/regionvalkrets/kommun valet gäller. Endast i röstlängden upptagen medlem har rätt att delta i provvalet bland medlemmarna.

3.3 Genomförande

Närmare instruktioner om provvalets genomförande återfinns i ”Rekommenderade tillämpningsregler för genomförande av nominering till riksdag, region och kommun.” beslutade av partistyrelsen.

4 Nomineringsstämma

4.1 Tider

Nomineringsstämma är förbundets (riksdagsvalkretsens) högsta beslutande organ för fastställande av riksdagsvalseklar och består av förbundsstyrelsens ledamöter samt ombud från partiföreningarna. Nomineringsstämma genomförs senast under december månad året före valår. (RIKSDAG)

Nomineringsstämma är regionens/regionvalkretsens högsta beslutande organ för fastställande av landstingsvalseklar och består av ombud från partiföreningarna eller alla medlemmar i en regionvalkrets. Nomineringsstämma genomförs senast 1 mars valåret alternativt senast det datum förbundsstyrelsen fastställt. (REGION)

Nomineringsstämma (årsmöte/extra årsmöte) är kretsens/föreningens högsta beslutande organ för fastställande av kommunfullmäktigevalsedlar och består av ombud från partiföreningarna eller alla medlemmar. Nomineringsstämma genomförs senast 1 mars valåret alternativt senast det datum förbundsstyrelsen fastställt. (KOMMUN)

4.2 Ombud/röstberättigade

Nomineringsstämma för riksdagsval består av x ombud från partiföreningarna inklusive förbundsstyrelsen, normalt cirka sex till tio procent av medlemsantalet. Ombudsplatserna, exklusive förbundsstyrelsen, fördelas proportionellt i förhållande till respektive partiförenings medlemsantal, varvid varje förening ska erhålla minst en ombudsplats. (RIKSDAG)

Nomineringsstämma för region består antingen av partiföreningarnas ombud till förbundsstämma eller av x ombud från partiföreningarna. Ombudsplatserna fördelas i så fall proportionellt i förhållande till respektive partiförenings medlemsantal, varvid varje förening ska erhålla minst en ombudsplats. (REGION)

Normalstadgarna föreskriver vad som gäller för ombud/röstberättigade vid krets-/föreningsårsmöte tillika nomineringsstämma för kommun. (KOMMUN)

Antalet ombud som respektive partiförening har att utse grundar sig på antalet betalande medlemmar i partiföreningen. Den 31 december året före nomineringsstämmor fastställs hur många som under året betalat medlemsavgift till partiföreningen. I antalet betalande medlemmar inräknas de som under året betalat medlemsavgift till Moderatkvinnorna eller Moderata Ungdomsförbundet och som är bosatt inom partiföreningens verksamhetsområde eller sökt och erhållit medlemskap i partiföreningen.

Vid val av ombud bör partiföreningarna tillse att ombudsdelegationerna så långt möjligt ges en allsidig sammansättning.

Varje ombud har en röst. Ledamot av nomineringskommitté vilken ej är ombud har yttranderätt. Enskild medlem har närvarorätt och yttranderätt i enlighet med de procedurregler som nomineringsstämman beslutar om.

Protokollsutdrag, som visar vilka som utsetts till ombud, ska vara förbundsstyrelsen tillhanda senast tre veckor före stämman.

4.3 Kallelse

Nomineringsstämma för riksdagsval sammanträder på kallelse av förbundsstyrelse. Kallelse till nomineringsstämma utsänds till partiföreningarna senast fyra månader före stämman.

Nomineringsstämma för regionval sammanträder på kallelse av förbundsstyrelse/nomineringskommitté för region. Kallelse till nomineringsstämma utsänds till partiföreningarna senast tre veckor före stämman.

Nomineringsstämma för kommunfullmäktigeval sammanträder på kallelse av krets-/föreningsstyrelse. Kallelse till nomineringsstämma utsänds till ombuden/medlemmarna senast tre veckor före stämman.

I kallelse ska framgå att valsedel ska fastställas samt för vilka val.

4.4 Stämmohandlingar

Följande underlag utsänds till ombuden senast tio dagar (RIKSDAG)/en vecka (REGION och KOMMUN) före stämman:

- Röstlängd (RIKSDAG)
- Föredragningslista
- Procedurregler
- Kandidaternas meritförteckningar (RIKSDAG)
- Provalsresultatet från medlemmarna om provval genomförts.
- Nomineringskommitténs rangordning av övriga kandidater, (alternativ A), alternativt
- Nomineringskommitténs förslag till valsedel (alternativ B)

4.5 Föredragningslista

Vid nomineringsstämma ska minst förekomma:

- a) Val av ordförande och vice ordförande att leda förhandlingarna.
- b) Val av sekreterare.
- c) Val av två justeringspersoner samt erforderligt antal röstsammanräknare.
- d) Fastställande av röstlängd.
- e) Fastställande av nomineringsstämmans stadgeenliga utlysning.
- f) Genomgång och fastställande av procedurregler.
- g) Fastställande av slutligt antal kandidater på valsedeln.
- h) Kandidaternas presentation och utfrågning. (Alternativ A och B)
- i) Sluten omröstning. (Alternativ A)
- j) Redovisning av omröstningsresultat. (Alternativ A)
- k) Fastställande av valsedel. (Alternativ B)
- l) Kandidaternas besked om deras placering på valsedeln accepteras. (Alternativ A)
- m) Beslut om rangordning av övriga kandidater. (Alternativ A)
- n) Ställningstagande till eventuellt ytterligare valsedlar (minoritetsskydd) (Alternativ B).
- o) Övriga ärenden.

4.6 Röstning

Omröstning sker öppet utom i personval då den ska vara sluten. Ombud/medlem ska personligen utöva sin rösträtt vid stämman.

Voteringsanläggning kan användas om valhemligheten kan behållas.

Öppen omröstning sker genom uppvisande av röstkort, handuppräckning eller med voteringsanläggning. Vid lika röstetal avgörs utgången i enlighet med den mening ordföranden biträder.

Vid sluten omröstning ska valsedel för att vara giltig, uppta så många namn som valet avser. Vid lika röstetal avgörs utgången genom lottning.

Vid personval som avser en plats ska den som blir vald erhålla minst hälften av antalet avgivna giltiga röster. I annat fall genomförs ytterligare en omröstning mellan de två kandidater som erhållit de högsta röstetalen.

Om nomineringsstämma genomförs med valsedelsförslag från nomineringskommitté gäller följande:

- Före omröstning bereds tillfälle för överläggning och framställande av ändringsförslag.
- Framställs inget ändringsförslag fastställs kandidaters rangordning med ett enkelt klubbslag.

Förekommer ändringsförslag gäller följande:

- Nomineringsstämma beslutar plats för plats om kandidaternas placering

Vid omröstning är nomineringskommitténs förslag alltid huvudförslag. Har någon annan än den nomineringskommitté föreslagit blivit vald ska den kandidat som fått avstå föreslagen plats automatiskt prövas på nästkommande plats.

4.7 Ytterligare valsedlar

Nomineringsstämma kan besluta att ytterligare valsedel/lor ska sanktioneras. Till exempel kan det gälla ungdomslista. Föreligger sådant förslag ska stämman besluta att anta valsedeln i sin helhet eller förkasta den.

Sedan på angivet sätt en eller flera huvudvalsedel/lor (förutom sanktionerad valsedel) antagits av nomineringsstämma, ska ytterligare en valsedel kunna upprättas om minst en tredjedel av antalet röstande vid mötet förenar sig därom.

I så fall ajourneras mötet till senare tidpunkt på dagen för att bereda förslagsställarna möjlighet att utarbeta ett fullständigt förslag till rangordning och geografiskt område. Detta förslag föreläggs mötet och avgörs genom ett enda beslut. Sker omröstning och vinner därvid förslaget anslutning från minst en tredjedel av de i omröstningen deltagande, är det antaget.

4.8 Genomförandevalternativ samt procedurregler vid nomineringsstämma

Närmare rekommendationer i övrigt om genomförandet av nomineringsstämma återfinns i "Rekommenderade tillämpningsregler för genomförande av nominering till riksdag, region och kommun." beslutade av partistyrelsen.

Vid fastställande av nomineringsregler ska fastställas vilket genomförandevalternativ som skall gälla vid nomineringsstämma, A eller B.

Fastställs inte detta gäller genomförandevalternativ A för riksdag och alternativ B för region och kommun.

Procedurregler som bland annat är beroende av att antalet kandidater är känt fastställs vid nomineringsstämman.

5 Extra nomineringsstämma

Förbundsstyrelse eller minst en tredjedel av partiföreningarna inom riksdagsvalkretsen kan inom tre veckor från nomineringsstämmas avslutande hemställa hos partistyrelsen att en extra nomineringsstämma för riksdag inkallas om synnerliga skäl härför finnes.

Förbundsstyrelse eller minst en tredjedel av partiföreningarna inom regionen kan inom tre veckor från nomineringsstämmas avslutande hemställa hos partistyrelsen att en extra nomineringsstämma för regionval inkallas om synnerliga skäl härför finnes, om stämman behandlat nominering för hela regionen.

Nomineringskommittén för region eller minst en tredjedel av partiföreningarna inom regionvalkretsen kan inom tre veckor från nomineringsstämmas avslutande hemställa hos förbundsstyrelsen om att en extra nomineringsstämma för regionval inkallas om synnerliga skäl härför finnes.

Föreningsstyrelse som omfattar hel kommun/kretsstyrelse eller minst en tredjedel av medlemmarna i föreningen/kretsen kan inom tre veckor från nomineringsstämmas avslutande hemställa hos förbundsstyrelsen att en extra nomineringsstämma i kommunen inkallas om synnerliga skäl härför finnes.

Kallelse till extra nomineringsstämma utsändes av förbundsstyrelsen/kretsstyrelsen/föreningsstyrelsen till partiföreningarna/medlemmarna så snart beslut fattats om extra nomineringsstämma.

Extra nomineringsstämma får endast behandla de frågor den inkallats för.

Ytterligare extra nomineringsstämma kan icke inkallas.

Beroende på orsaken till att extra nomineringsstämma inkallas fastställer förbundsstyrelsen (förenings-/kretsstyrelsen KOMMUN) de närmare formerna för denna varvid ovanstående nomineringsregler i tillämpliga delar ska följas.

6. Förändringar mellan nomineringsstämma och valdagen

Om kandidat avsäger sig kandidatur eller valbarheten upphör mellan nomineringsstämmas beslut och valdagen ansvarar förbundsstyrelse för att kandidat tas bort från valsedel och följande kandidater flyttas upp ett steg. Sådant beslut kan av förbundsstyrelse delegeras till en grupp av förtroendevalda eller enskild tjänsteman inom partiet. Endast skriftliga avsägelser accepteras som underlag för beslut. (RIKSDAG och REGION)

Om kandidat avsäger sig kandidatur eller valbarheten upphör mellan nomineringsstämmas beslut och valdagen ansvarar krets/föreningsstyrelse för att kandidat tas bort från valsedel och följande kandidater flyttas upp ett steg. Sådant beslut kan av krets/föreningsstyrelse delegeras till en grupp av förtroendevalda eller enskild tjänsteman inom partiet. Endast skriftliga avsägelser accepteras som underlag för beslut. (KOMMUN)

Förbundsstyrelsen kan, i enlighet med normalstadgan, efter begäran av partiföreningens styrelse eller på eget initiativ pröva nomineringsförfarandet i kommunen eller regionvalkretsen. Förbundsstyrelsen kan med två tredjedels majoritet fastställa en ny valsedel samt återkalla de av nomineringsstämma beslutade valsedlarna eller avföra enskilda kandidater. Förbundsstyrelsens beslut ska senast ha ägt rum fyra veckor efter det att nomineringsstämma ägt rum. Eventuellt överprövningsbeslut ska meddelas partistyrelsen för kännedom.

Om kandidat bryter mot kandidatförsäkran eller på annat sätt bryter mot partiets fastställda regler och policys och därmed riskerar skada partiet i en valrörelse har partistyrelsen rätt att med 2/3 majoritet, på begäran av förbundsstyrelsen i berört förbund, besluta att stryka en kandidat från riksdagsvalsedel eller regionvalsedel fram till valdagen.

På motsvarande sätt har förbundsstyrelsen rätt att med 2/3 majoritet besluta att stryka en kandidat från kommunvalsedel fram till valdagen.

7. Extraval

I händelse av omval eller extraval ska samma valsedlar med nödvändiga justeringar användas som i senaste ordinarie valet. Kandidaternas valbarhet kontrolleras och vid förfall för kandidat tillämpas successionsordning. Skulle antalet kandidater bli för litet hämtas ytterligare kandidater från föregående nominering.

Om behov föreligger att ta fram en ny valsedel/lar ska förbundsstyrelsen fatta beslut om detta och då gäller att nomineringsstämma ska hållas och i övrigt ska i möjligaste mån nomineringsreglerna tillämpas.